

Motion till riksdagen 2026/27:62

av **Lars Johnsson m.fl. (M)**

Skogsnäringen i Skåne

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta vara på de unika skånska förutsättningarna för skogen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för ökad tillväxt, och därmed ökad klimatnytta, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skogsägares rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skogen är en av de mest betydelsefulla resurserna i Skåne och utgör en basnäring som påverkar både klimat, ekonomi och samhälle. I dag täcker skogen omkring 38 procent av länets yta, vilket motsvarar mer än 420 000 hektar.

De skånska skogarna är mycket produktiva och Skåne har en av landets högsta skogliga tillväxt per hektar. Den höga tillväxten beror på mildare klimat, längre växtsäsong, bördiga jordar och aktivt brukande. En skog med hög tillväxt binder mer koldioxid än en skog med låg tillväxt. Det innebär att de skånska skogarna gör särskilt stor klimatnytta.

I februari 2024 fick professor emeritus Göran Örlander i uppdrag av regeringen att göra en översyn av den svenska skogspolitiken i syfte att främja ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt skogsbruk.

I sitt slutbetänkande lyfte Göran Örlander fram flera konkreta åtgärder för att öka den skogliga tillväxten, till exempel skogsgödsling och askåterföring. Vidare menar Örlander att det mot bakgrund av klimatförändringarna krävs större flexibilitet i valet av trädslag. Därför bör man ge skogsägarna större möjlighet att använda främmande trädslag där det är lämpligt. Detta är särskilt angeläget för Skåne då den höga boniteten och den långa växtsäsongen här skulle ge de största tillväxtvinsterna med högproducerande trädslag.

En annan sak som också särskiljer Skåne från övriga Sverige är att de skånska skogarna i mycket hög utsträckning ägs av privatpersoner. Medan det privata ägandet för hela Sverige är knappt 50 procent är motsvarande siffra för Skåne 70-80 procent.

Det betyder att skogsbruket i Skåne i hög grad påverkas av beslut som fattas av enskilda markägare. Därför är frågor som äganderätt, ersättning för naturvård och lönsamhet i familjeskogsbruket av särskilt stor betydelse i Skåne.

Skogsägare investerar ofta med en tidshorisont på 50-100 år och inte sällan för kommande generationer. För att våga investera i förnygring, röjning, gödsling och annan tillväxtfrämjande skötsel behövs långsiktiga och stabila regler. Om regler förändras i efterhand minskar incitamenten att aktivt bruka skogen.

Utgångspunkten måste vara att den enskilde skogsägaren i större utsträckning än idag själv skall få bestämma över sin skog, även i de fall den hyser sällsynta arter eller på annat sätt innehåller höga naturvärden. Dagens regler innebär att skogsägare riskerar att mista brukningsrätten av skog på grund av artskydd eller höga naturvärden. Regelverket är kontraproduktivt då markägare, av rädsla för att mista brukningsrätten, kan välja att avverka skog innan det växer in höga naturvärden.

Det är därför viktigt att äganderätten stärks för landets skogsägare. En viktig princip är att naturvårdsinsatser ska bygga på frivilliga överenskommelser mellan staten och markägaren.

I Skåne, där skogen ofta är intensivt brukad och markvärdena höga, är det särskilt viktigt att den som drabbas av inskränkningar får snabb, rättssäker och full marknadsmässig ersättning.

Sammanfattningsvis behöver Sverige en skogspolitik som i högre grad än i dag tar hänsyn till regionala skillnader. Skåne har helt andra förutsättningar än Norrland, både vad gäller klimat och topografi, och därför krävs en särskild inriktning på hur skogsbruket i södra Sverige ska utvecklas. Genom att stärka äganderätten och öka förutsättningarna för aktivt brukande med högre tillväxt i fokus kan den skånska skogen bidra till både ökad klimatnytta, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald.

Samtliga skånska moderata riksdagsledamöter står bakom denna motion.

Lars Johnsson (M)

Boriana Åberg (M)

Amanda Thonander (M)

Alexander Svensson (M)

Peter Ollén (M)

Daniel Lyckestam (M)

Louise Meijer (M)

Mats Sander (M)

Tony Rahm (M)